

smrek zmajujejo in tenkoušno lovijo šelest in povesti skrivnostne hoste. Kuna skoči za veverico, godrnjavi polh se potuhne. Nočne ujede molče morijo. Zvita lisica oprezno drvi z ukradeno kokošjo. Čuk zloveščice vpije v temno noč...

Trlep se rosan in stepen privleče domu. Truden leže, a spati ne more, še bolj se vznemirja. Oči so zaprte, on pa vse vidi. Od povsod vstajajo znane sence in se mu maličijo v priskutnih spakah, kakor huda in težka vest sedajo nanj.

Grenak kes mu je vlekel iz srca tresoče se vzdih.

* * *

»Trlep ni nič kaj pravi. Le v oči ga poglej.«

»Moža je izdelalo, čeprav je bil kakor drenovina.«

»Bil, bil. Zdaj pa ne bo dobrega konca ž njim.

Boš videl.«

»Beži, beži. Saj ni mehkuž. Drva bi lahko še na njem sekal ali pa kamenje tolkel.«

»Če bi bil mlajši. Tako pa —.«

»E, kaj! Vdati se bo moral. Saj je sam vse zarogovilil.«

»Velik revež je res: z otrokoma se je sprl, na ves svet je hud.«

»Naj ima za pokoro, da mu Bog odpusti, ker je zemljo raje imel kakor svojo lastno kri.«

»In kje je zdaj zemlja?«

»Ni čudno, če je ne more pozabiti. Lepa domačijica.«

»Bog ve, ali je Trlepovina zavarovana proti ognju.«

»Zakaj?«

»Tako. Trlep ni nič pravi.«

»O, Bog nas varuj še tega greha.«

Iz moje nenatisnjene knjige Granatna njiva.

Iz cikla: Noč (Gavran).

Ob dnevnu vpoklica na kolodvoru.

Okoli mrzlih in skoro votlih hrbtenic so se ovile otročje roke in vpile:

„Oče!“

Otrla so si telesa kakor v megli pot — in od nekod so se čuli stroja siki kakor kače klopotače.

„Bog hoče . . .“

O roke, ki ste otipavale navzlic dnevnu na križ pribito telo in njegovo glavo sklonjeno!

„Izpolnjeno?“

Lokomotiva je vrgla po sebi vihrajočo svojo grivo in očete so spremljale solzne oči otrok.

„O Bog!“

Veneči rožmarini.

„Kaj ti je, prešerna deklica, da nas ne zalivaš?“ spraševali so brhki rožmarini.

„Ej molčite, paglavčki, zvečer vendar pride fantič k svoji ljubici v vas!“

„Le čakaj, zanikrnica, da se solnčni žarki zapleto v krinolino strini!“

Deklica je šla po kanglico in zalila rožmarine, k njej fantič je vriskal na glas.

V samoti.

Bel list je dobila in v njem, da je padel, hrabro se boreč za domovino in cesarja.
Zameglilo noseči se je pred očmi, videla je še, da trepečejo vrhovi gabrovih dreves.
Zvečer se ji je zdelo, da je potrkal na okno, in ko je pogledala v noč, je svetila
že zarja.

Proti jutru bridko je zaplakala in njena materina bol je umrla v vejah vitkih brez.

Hipoteza bolnega kraljeviča.

Njene grudi, bele kakor mleko, bi privil k sebi in kakor jagnje jo poljubil na labodji vrat.
S tresočimi se ustnicami bi poiskal njenih, žejnih, in objele bi jo moje drgetajoče roke.
Stala bi poleg pšeničnega polja, v katerem pirujejo maki škrlatni, in zrla bi si v oči.
Omamljena bi si zakrila obraz z lasmi in bi pustil, da jo iz ranjenih prs moja srčna kri
oškropi.

Tedaj bi se vzbudili škrjančki, ki bi spavali, in lesk krvi bi šinil na polja otroke.

V labirintu mojih sanj bi se vzbudili kolibriji in odpeljal bi jo v svoj kraljevski grad.

Iz cikla: Megle (Konji belci).

Titanova serenada.

V kostanjevem vrhu je žvrgolel slavček, vsa se je tresla in zataknil sem si za klobuk
rože rdeče.

„Srčna njena kri lepi na njih in kakor bol so,“ mi je rekla, ko so me preklinjale
roke drhteče.

V krvavo mesečino je pel, skrit za zelenimi listi, pa imel bi raje, da v noč.

„V dnevu sem mrtev,“ so zasanjala z gor vame strmeča okna kmetskih koč.

„Na tej zeleni veji je moja sreča,“ sem si rekel in pretreslo me je skoz mozeg
in kosti.

Iz teme so rastle črne perotnice, silni udar s krili in mislil sem na njene oči...

Mlinska kolesa so škropila in se vrtela enakomerno, valovi hiteli v daljavo in jaz
vriskal v noč.

Iz cikla: Lilije (Matador).

Rdeča lilija.

O, kako mi drhti in joče vse krvavo od ran, vedno bolno srce, v zlomljenem
hrepenenju po solčnih livadah in gorskih grebenih, kjer stojijo
kakor v snu mračni gradovi (in jih zakrivajo hrasti in jelke radovednim očem).

V enem teh sem se tudi jaz rodil.

Na belih perotih svoje duše sem nosil že pol sveta, toda,
ko se ruši v prah in pepel bedno moje telo, ki se zvija kakor jegulja
v bolečnih krčih, se jokam kakor z zastrupljeno kroglo zadet orel
in se grabim za prsa, ki jih krvavim.
Vendar če bi mi nudil angel miru strup v srebrni čaši, ga ne bi pil!

Žolta lilija.

Ko so plavali labodovi beli nad oblaki, oj oblaki sivimi, svinčene so bile jim
peruti in oslepilo jih je sonce, h kateremu so hrepeneli.
Ko pa je padla nanje noč in so se zavili v njen žametni plašč, so otožno
davorijo o solncu in o mraku drevesom vitkim zapeli.

Iz cikla: Na prerijah.

Ah Bog, da nisem godec in ženska.

(Blaznega pastirčka večerna molitev.)

Veseljački-oblački, danes pa ste se stegli kakor bi bili žganjarčki-pijančki!
Grmenje, tulenje in tepež, ej kako tiščijo v staji drug v drugega
dekletca, moji — jančki!

Anton Podbevšek.

